

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-13989/2021-ERU
Č. j. 13989-16/2021-ERU

V Ostravě dne 17. října 2023

USNESENÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), a ust. § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-13989/2021-ERU a zahájeném dne 15. listopadu 2021 z moci úřední podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **ABASTOR s.r.o.**,
se sídlem Chrastavská 273/30, Liberec II-Nové Město, 460 01 Liberec, IČO: 275 12 843,
zast. JUDr. Martinem Havelkou, advokátem
se sídlem Vítězná 770/7, 460 01 Liberec, e.č. 14565

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“) a uložení opatření k nápravě ve smyslu ust. § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona, rozhodl

t a k t o :

I.

Správní řízení vedené Energetickým regulačním úřadem s obviněným z přestupku, společností **ABASTOR s.r.o.**, se sídlem Chrastavská 273/30, Liberec II-Nové Město, 460 01 Liberec, IČO: 275 12 843 (dále jen „účastník řízení“), pod sp. zn. OSR-13989/2021-ERU, pro podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, kterého se měl dopustit tím, že v cenové lokalitě „Liberecká 40 a 42, Jablonec nad Nisou“ požadoval výslednou cenu tepelné energie za rok 2018, jejíž výše nebyla v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle ust. § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách, když v rozporu s ust. bodu (1.1) a (1.3) Cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 4/2015 ze dne 6. listopadu 2015, kterým se mění cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2013 ze dne 1. listopadu 2013, k cenám tepelné energie (dále jen „cenové rozhodnutí“), uplatnil v rozporu s ust. bodu (2.6) Přílohy č. 1 cenového rozhodnutí v kalkulaci výsledné ceny tepelné energie za rok 2018 náklad na úroky z uzavřených smluv o půjčce a zápůjčce, uvedených v příloze č. 1 tohoto usnesení, a to v položce „Úroky z úvěru“ podílem připadajícím na předmětnou cenovou lokalitu ██████ % ve výši ██████ Kč bez DPH, přičemž tento náklad nelze považovat za ekonomicky oprávněný, neboť předmětné smlouvy byly uzavřeny po 31. prosinci 2012 a úroky z nich neměly být do ceny tepelné energie v roce 2018 vůbec zahrnuty

se v souladu s ust. § 86 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky

z a s t a v u j e ,

neboť spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo účastníku řízení prokázáno.

II.

Správní řízení vedené Energetickým regulačním úřadem s účastníkem řízení ve věci uložení opatření k nápravě zjištěného protiprávního stavu uvedeného ve výroku I. tohoto usnesení spočívající v povinnosti účastníka řízení vytvořit opravnou kalkulaci výsledné ceny tepelné energie za rok 2018 pro dotčenou cenovou lokalitu, která nebude obsahovat ekonomicky neoprávněný náklad ve výši [REDAKCE] Kč bez DPH v položce „Úroky z úvěru“, při zachování stávající výše nákladů ve všech ostatních položkách kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2018, a na jejím základě provést s tehdejšími odběrateli tepelné energie v uvedené cenové lokalitě vyúčtování výsledné ceny tepelné energie za rok 2018 spolu s příslušnou sazbou DPH a současně v povinnosti doložit splnění uvedených povinností Energetickému regulačnímu úřadu

se v souladu s ust. § 66 odst. 2 správního řádu

zastavuje,

neboť odpadl jeho důvod.

O d ů v o d n ě n í

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Kontrolou vedenou pod sp. zn. 01612/2020-ERU bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení porušil cenové předpisy tím, že požadoval cenu tepelné energie za rok 2018 v cenové lokalitě „Liberecká 40 a 42, Jablonec nad Nisou“, jejíž výše není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle ust. § 6 zákona o cenách, a to tím, že do kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2018 v položce „Úroky z úvěru“ uplatnil úroky ve výši [REDAKCE] Kč bez DPH, které neměly být do ceny tepelné energie vůbec zahrnuty, neboť se jedná o úroky ze smluv uzavřených po 31. prosinci 2012.
- [2] Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v Protokolu o kontrole č. [REDAKCE] ze dne 15. února 2021 č. j. 01612-35/2020-ERU podal účastník řízení námitky, které byly posouzeny jako nedůvodné a byly zamítnuty.

II. Průběh správního řízení

- [3] Správní orgán převzal do správního spisu dne 11. listopadu 2021 kontrolní spis sp. zn. 01612/2020-ERU, o čemž vyhotovil téhož dne Záznam o vložení do spisu, č. j. 13989-2/2021-ERU.
- [4] Po vyhodnocení všech skutečností zjištěných při provedené kontrole Energetickým regulačním úřadem (dále též jen „správní orgán“ či „ERÚ“) zahájil podle ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na ust. § 46 správního řádu, správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno Oznámením o zahájení správního řízení ze dne 12. listopadu 2021, č. j. 13989-4/2021-ERU, jež bylo účastníku řízení doručeno dne 15. listopadu 2021, spolu s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu.
- [5] Dne 5. května 2022 vydal správní orgán rozhodnutí č. j. 13989-10/2021-ERU, jímž uznal účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, za což uložil účastníku řízení pokutu ve výši 50 000 Kč spolu s povinností uhradit náklady řízení ve výši 1000 Kč. Dále správní orgán uložil účastníku řízení výrokem V. předmětného rozhodnutí opatření k nápravě protiprávního stavu.
- [6] Dne 20. května 2022 podal účastník řízení proti výše uvedenému rozhodnutí rozklad obsažený ve spise pod č. j. 13989-11/2021-ERU.

- [7] Dne 7. února 2023 Rada ERÚ rozhodla o rozkladu účastníka řízení a výroky I., II., III., a V. rozhodnutí o pokutě v prvním stupni zrušila a věc vrátila správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání.
- [8] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto usnesení, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

III. Popis skutkového stavu

- [9] Účastník řízení podniká v oblasti výroby a rozvodu tepelné energie na území města Liberec na základě oprávnění uděleného Obecním živnostenským úřadem Magistrátu města Liberec podle ustanovení § 26 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, kterým je „Koncesní listina“ ze dne 13. června 2008, č. j. ZU MML/2439/08/Sk/4, s předmětem podnikání „*Výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie, nepodléhající licenci realizovaná ze zdrojů tepelné energie s instalovaným výkonem jednoho zdroje nad 50 kW*“.
- [10] Účastník řízení má zřízenou provozovnu na adrese Liberecká 3422/42, 466 01 Jablonec nad Nisou pro cenovou lokalitu označenou jako „Liberecká 40 a 42, Jablonec nad Nisou“, ve které dodává tepelnou energii do jednoho odběrného místa pro jednoho odběratele tepelné energi [REDACTED]
- [11] Z kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2018 obsažené ve spise pod č. j. 01612-5/2020-ERU vyplývá, že účastník řízení za uskutečněné dodávky tepelné energie v roce 2018 v celkovém množství [REDACTED] GJ, dosáhl tržeb ve výši [REDACTED] Kč bez DPH. Průměrná jednotková cena tepelné energie byla stanovena ve výši [REDACTED] Kč bez DPH.
- [12] Kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2018 v kontrolované cenové lokalitě je uvedena v následující tabulce.

Tabulka č. 1: Kalkulace ceny tepelné energie za rok 2018 v cenové lokalitě „Liberecká 40 a 42, Jablonec nad Nisou“

Položka	[Kč bez DPH]	[Kč/GJ bez DPH]	Podíl na ceně [%]
1. Proměnné náklady			
1.1 Palivo			
1.2 Nákup tepelné energie			
1.3 Elektrická energie			
1.4 Technologická voda			
1.5 Ostatní proměnné náklady			
2. Stálé náklady			
2.1 Mzdy a zákonné pojištění			
2.2 Opravy a údržba			
2.3 Odpisy			
2.4 Nájem			
2.5 Leasing			
2.6 Zákonné rezervy			
2.7 Výrobní režie			
2.8 Správní režie			
2.9 Úroky z úvěru			
2.10 Ostatní stálé náklady			
3. Zisk			
Celkem stálé náklady a zisk			
Celkem náklady a zisk			
Množství tepelné energie [GJ]			
Cena bez DPH [Kč/GJ]			
Cena včetně DPH [Kč/GJ]			

- [13] Z kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2018 vyplývá, že účastník řízení uplatnil v roce 2018 v kalkulaci výsledné ceny tepelné energie v celkové výši [REDAKCE] Kč.
- [14] Z podkladů obsažených ve spise pod č. j. 01612-15/2020-ERU až č. j. 01612-21/2020-ERU vyplývá, že úroky z úvěru byly uplatněny na základě smluv o zápůjčce uzavřených ve smyslu ust. § 2390 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a ze smluv o půjčce uzavřených podle ust. § 657 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen společně „smlouvy o půjčce a zápůjčce“), přičemž některé z těchto smluv byly uzavřeny po 31. prosinci 2012 viz příloha č. 1 tohoto usnesení.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [15] Podle ust. článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [16] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [17] Z hlediska posouzení odpovědnosti obviněného z přestupku za vytykaná jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a zákon o cenách.
- [18] Zákon o odpovědnosti za přestupky byl naposledy novelizován dne 1. února 2022. S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala

zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání obviněného z přestupku, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupků. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákonů pozdějších a postupoval při posuzování odpovědnosti obviněného z přestupku za vytykaná jednání podle právní úpravy účinné v době, kdy byla spáchána.

- [19] Zákon o cenách nebyl po spáchání vytykaného jednání účastníka řízení novelizován, proto posoudil jednání účastníka řízení podle aktuální právní úpravy (tj. zákona o cenách).

IV. II. Obecný právní rámec

- [20] Podle ust. § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, ERÚ (i) vykonává působnost při uplatňování, regulaci, sjednávání a kontrole cen v oblasti energetiky, (ii) vydává právní předpisy pro regulaci, sjednávání a kontrolu cen v oblasti energetiky a (iii) vydává rozhodnutí o regulaci cen včetně pravidel pro klíčování nákladů, výnosů a hospodářského výsledku regulovaných a neregulovaných činností.
- [21] Přestupku ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako prodávající dopustí tím, že sjedná nebo požaduje cenu, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle ust. § 6 odst. 1 téhož zákona.
- [22] Z ust. § 6 odst. 1 zákona o cenách vyplývá, že věcné usměrňování cen spočívá ve stanovení podmínek cenovými orgány pro sjednání cen. Těmito podmínkami se rozumí vymezení (i) maximálního rozsahu možného zvýšení ceny zboží ve vymezeném období, nebo (ii) maximálního podílu, v němž je možné promítnout do ceny zvýšení cen určených vstupů ve vymezeném období, nebo (iii) závazného postupu při tvorbě ceny nebo při kalkulaci ceny, včetně zahrnování přiměřeného zisku do ceny.
- [23] K provedení ust. § 6 zákona o cenách v energetických odvětvích vydává ERÚ cenová rozhodnutí. V případě, kdy správní orgán posuzoval dodržování cenových předpisů u účastníka řízení za rok 2019, bylo účinné cenové rozhodnutí č. 5/2018 ze dne 6. listopadu 2018, kterým se mění cenové rozhodnutí ERÚ č. 2/2013, k cenám tepelné energie, ve znění cenového rozhodnutí ERÚ č. 4/2015. Z výše uvedeného znění cenového rozhodnutí mimo jiné vyplývá, že výsledná cena tepelné energie vychází z výsledné kalkulace, která obsahuje skutečné ekonomicky oprávněné náklady a odpovídá výnosům za tepelnou energii a skutečnému množství tepelné energie za ukončený kalendářní rok.
- [24] Podle ust. bodu (1.1) cenového rozhodnutí se ceny tepelné energie regulují způsobem věcného usměrňování cen, přičemž do ceny tepelné energie lze v kalendářním roce promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady, přiměřený zisk a daň z přidané hodnoty podle jiného právního předpisu (zákona o dani z přidané hodnoty).
- [25] Podle ust. bodu (1.3) cenového rozhodnutí se ekonomicky oprávněnými náklady v ceně tepelné energie rozumí ekonomicky oprávněné náklady (podle ust. § 2 zákona o cenách) nezbytné pro výrobu anebo rozvod tepelné energie v kalendářním roce, které vycházejí z účetnictví dodavatele tvořeného v souladu s Českými účetními standardy podle jiného právního předpisu, jímž je zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o účetnictví“). Zároveň jsou v Příloze č. 1 cenového rozhodnutí uvedeny některé ekonomicky oprávněné náklady v ceně tepelné energie včetně stanovení podmínek pro určení jejich výše.
- [26] Z výše uvedeného tedy vyplývá, že aby mohl dodavatel tepelné energie uplatnit některé náklady do ceny tepelné energie, musí tyto náklady přímo souviset s výrobou nebo rozvodem tepelné energie, a současně se musí jednat o nezbytný náklad uplatněný pouze v oprávněné výši.
- [27] Podle ust. bodu (2.2) cenového rozhodnutí každá kalkulace ceny tepelné energie může obsahovat pouze příslušné ekonomicky oprávněné náklady, přiměřený zisk a příslušné množství tepelné energie, přičemž dodavatel při kalkulaci postupuje podle přílohy č. 2 cenového rozhodnutí. Kalkulací ceny tepelné

energie se rozumí takový propočet ceny, jimž byla cena skutečně vytvořena a jehož členění umožňuje porovnání s podmínkami věcného usměrňování cen.

- [28] Příloha č. 1 cenového rozhodnutí v ust. bodu (2.6) stanovuje, že do ceny tepelné energie lze nejvýše promítnout obvyklou výši úroku z úvěru, půjčky a jiné vypomoci, které jsou uzavřeny do 31. prosince 2012, a které jsou nezbytné a přímo souvisejících s výrobou nebo rozvodem tepelné energie, maximálně ve výši odpovídající úrokům z bankovních úvěrů.

IV. III. Právní posouzení skutku

- [29] Správní orgán v rámci správního řízení zjistil a prokázal, že účastník řízení je právnickou osobou a zároveň byl v roce 2018 výrobcem a dodavatelem tepelné energie v kontrolované cenové lokalitě, přičemž povaha jeho činnosti spočívala právě ve výrobě a dodávce tepelné energie. Z uvedeného tedy vyplývá, že vůči svým odběratelům vystupoval účastník řízení jako prodávající.
- [30] Účastník řízení evidoval úroky ze smluv na nákladových účtech č. [REDACTED] v celkové výši [REDACTED] Kč bez DPH, které rozdělil mezi 20 provozoven v poměru vypočítaném z podílu pořizovací hodnoty tepelných zařízení jednotlivých provozoven k celkové pořizovací hodnotě tepelných zařízení všech provozoven. Na kontrolovanou cenovou lokalitu „Liberecká 40 a 42, Jablonec nad Nisou“ byl podíl nákladových úroků ve výši [REDACTED] % tj. ve výši [REDACTED] Kč bez DPH.
- [31] Účastník řízení promítl v cenové lokalitě „Liberecká 40 a 42, Jablonec nad Nisou“ do kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2018 v položce „Úroky z úvěru“ náklady v celkové výši [REDACTED] Kč bez DPH. Celkem 21 smluv o půjčce uvedené v příloze č. 1 tohoto usnesení bylo uzavřeno po 31. prosinci 2012, a tudíž úroky z těchto smluv neměly být podle ust. bodu (2.6) cenového rozhodnutí v ceně tepelné energie vůbec zahrnuty. Celková výše uplatněných úroků ze smluv o půjčce a zápůjčce uzavřených po 31. prosinci 2012 v ceně tepelné energie za rok 2018 činí [REDACTED] Kč bez DPH.
- [32] Účastník řízení v rámci řízení namítal, že cenu tepelné energie stanovuje ve výši vyplývající z dlouhodobé rámcové smlouvy s fixací ceny tepelné energie na 20 let, kterou má uzavřenou s jednotlivými odběrateli tepelné energie.
- [33] V případě, že by účastník řízení skutečně účtoval odběratelům tepelné energie tzv. fixní ceny tepelné energie porušoval by závazný postup při tvorbě ceny tepelné energie tím, že by nestanovoval cenu tepelné energie podle výsledné kalkulace ceny tepelné energie, ve které by byly zohledněny všechny skutečně vynaložené náklady, ale cenu tepelné energie stanovoval v předem stanovené výši na základě rámcových smluv. De facto by tedy kalkulaci ceny tepelné energie ve smyslu cenových předpisů vůbec neprovedl, neboť podle bodu (2.2) cenového rozhodnutí se kalkulací ceny tepelné energie rozumí takový propočet ceny, jimž byla cena skutečně vytvořena, tj. účastník řízení by vůbec netvořil cenu tepelné energie ve smyslu ust. bodu (2.5) a (2.6) cenového rozhodnutí. Předmětné jednání by mohlo naplňovat formální znaky skutkové podstaty přestupku podle zákona o cenách, nicméně závěr o spáchání tohoto přestupku z podkladů založených ve spise nevyplývá, a správní řízení o něm nebylo zahájeno v oznámení o zahájení správního řízení.
- [34] Z podkladů obsažených ve spise nelze jednoznačně určit, zda účastník řízení porušil cenové předpisy tím, že v kalkulaci výsledné ceny tepelné energie uplatnil ekonomicky neoprávněný náklad ve výši [REDACTED] Kč bez DPH, nebo tím, že ve skutečnosti výslednou cenu tepelné energie ve smyslu bodu (2.5) cenového rozhodnutí vůbec netvořil, neboť svým odběratelům účtoval cenu tepelné energie v předem stanovené výši na základě rámcových smluv.
- [35] Správní orgán rovněž přihlédl ke skutečnosti, že účastník řízení v roce 2018 uplatnil cenu tepla, která je v porovnání s průměrnými cenami tepelné energie výrazně nižší a ke skutečnosti, že účastník řízení uplatnil do ceny tepelné energie minimální zisk. Tyto skutečnosti zřetelně snižují potenciální společenskou škodlivost jednání účastníka řízení.

- [36] S ohledem na výše uvedené má správní orgán za to, že skutek, o kterém se vede správní řízení nelze spolehlivě prokázat a řízení o přestupku se tak ve smyslu ust. § 86 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zastavuje tak, jak je uvedeno ve výroku I.
- [37] S ohledem na zastavení řízení o přestupku se zastavuje podle ust. § 66 odst. 2 správního řádu i řízení o opatření k nápravě (výrok II tohoto usnesení), neboť odpadl jeho důvod. Podle ust. § 66 odst. 2 správního řádu se usnesení pouze poznamenává do spisu.

Poučení

Proti výroku I. tohoto usnesení lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení usnesení, nejpozději však do uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené usnesení připraveno k vyzvednutí. Včas podaný a přípustný rozklad má odkladný účinek

Výrok II. tohoto usnesení se podle ust. § 66 odst. 2 správního řádu pouze poznamenává do spisu. Podle ust. § 76 odst. 5 správního řádu se proti usnesení, které se pouze poznamenává do spisu, nelze odvolat. Usnesení nabývá právní moci poznamenáním do spisu.

Mgr. Andrea Chutná
oprávněná úřední osoba
Oddělení sankčních řízení

Obdrží: společnost ABASTOR s.r.o. prostřednictvím právního zástupce